Sirocheva Gulshoda

Registon ansamli gid tarjimoni

BUGUNGI O‘ZBEKISTONNING TURISTIK SALOHIYATI

Annotatsiya: Mazkur maqolada mamlakatimizning turistik salohiyati hamda turizmni rivojlantirish yuzasidan fikr-mulohazalar bayon qilingan.

Kalit so‘zlar: UNESCO, turizm, Ichan-Qala, Registon ansambli.

Mamlakatimiz o‘zining ko‘plab tarixiy-me’moriy yodgorliklari, turfa iqlimi va tez sur’atlarda rivojlanishi bilan bugun butun dunyo diqqatini o‘ziga tortib kelmoqda. Asrlar mobaynida Buyuk ipak yo‘lining savdo va madaniyat kesishgan nuqtada joylashgan edi. Bugun esa, yurtimiz madaniyat, tarix, an’ana va ekzotik mamlakatlarga qiziquvchilar uchun maftunkor sayyohlik yo‘nalishlaridan biriga aylanmoqda. Biz ajdodlarimizdan bugungi kungacha saqlanib qolgan me’moriy yodgorliklari bilan faxrlanamiz. Xivadagi Ichan-Qala majmuasi, Buxorodagi tarixiy markazlar, Shahrisabz va Samarqand shaharlari UNESCO ning “Butun dunyo me’rosi” ning maxsus ro‘yxatiga kiritilgan. Bu shaharlardagi takrorlanmas yodgorliklar va me’moriy inshoatlar o‘tmish zamonlarni o‘zida aks ettirib, mamlakat tarixida katta rol o‘ynaydi.

Qadim davrlardan beri, yurtimiz shaharlari Buyuk ipak yo‘li va qadimiy transkontinental magistral hayotida muhim rol o‘ynab kelgan. Birgina Samarqand shahrini oladigan bo‘lsak, u “Buyuk Ipak yo‘lining yuragi” “Islom me’morchiligi marvaridi”, “Dunyo ko‘zgusi” kabi nomlar bilan ta’riflangan. Qadimiyligi bilan Rim, Afina va Vavilonga teng bo‘lgan Samarqand o‘zining 2750 yilligini nishonladi. Samarqand buyuk qo‘mondon va Chingizxondan keyingi Markaziy Osiyo hukmdori Amir Temur davrida Buyuk Movarounnahr davlati poytaxti etib tanlanganda o‘zining eng yuqori gullab-yashnash nuqtasiga yetdi. Bu vaqtda keng qamrovdagi shaharsozlik ishlari amalga oshirildi. Buyuk hukmdor Samarqandda o‘z davrining eng mohir

hunarmand va ustalarini to‘pladi va ular yaratgan ishlar asrlar mobaynida yashab kelmoqda. Amir Temurning suyukli nevarasi Ulug‘bek mirzo bu an’analarni davom ettirdi. Hozirda Samarqandagi ushbu yodgorliklar go‘zal va ulkan. Bu shaharda qadim xarobalar, madrasa, maqbara va minoralarda saqlanib qolgan qadim tarixning nafasini his etish va uni yurtimizga tashrif buyurgan ko‘plab sayyohlarga his qildirish imkoni mavjud bizda.

Afsonaviy Registon maydoni Markaziy Osiyoning takrorlanmas me’moriy yodgorligidir. Qadimda bu maydon Samarqandning savdo va ijtimoiy markazi bo‘lganligini hamda uch ulkan binolari Ulug‘bek, Sherdor va Tillaqori madrasalari qad ko‘targanligini yuksak faxr ila aytib kelmoqdamiz. Samarqandning yana bir marvaridi Go‘ri-Amir maqbarasidir. Buyuk davlat hukmdori Amir Temur va uning ikki nevarasi jumladan sharqning buyuk olim va mutaffakiri Mirzo Ulug‘bek qabrlari joylashgan. Havorang lolalarning yaproqlari tig‘iz qilib joylashtirib chiqilgan g‘unchaga o‘xshash Go‘ri-Amir maqbarasi sayyohlar uchun juda taniqli joy. Samarqanddagi Registon maydoni, Go‘ri-Amir, Bibi-Honim, Shoxi-Zinda maqbaralari, Ulug‘bek rasadxonasi va shuningdek bir qancha yodgorliklar shaharga tashrif buyuruvchilarni o‘ziga maftun qilib kelmoqda.

O‘zbekiston bo‘ylab sayohat mobaynida, sayyohlar nafaqat me’moriy yodgorliklarni ko‘rishi va shuningdek, xalq bayramlarini nishonlashda ham ishtirok etishlari mumkin. Navro‘z yangilanish, bahorgi bayram 21-mart kun va tun teng bo‘lgan vaqt. Shu bilan birgalikda, sayyohlar mahalliy xalqning yashash tarzini ko‘rish, milliy taomlarni tatib ko‘rish va folklor shou dasturlarini ko‘rish uchun mahalliy xonadonlarga tashrif buyurishlari mumkin. Ayniqsa turli tumanligi bilan tanilgan o‘zbek milliy oshxonasi diqqatga sazovor. Taomlar, ajdodlarning boy tajribasiga asoslangan xolda, o‘zbek xalqining xayot tarzi va madaniyatini aks ettiradi. Har qanday nozik tabli xo‘rranda ham zirovarlar isi bilan to‘lgan o‘zbek mehmonnavozligiga befarq tura olmaydi. Sharqona bozorlar haqidagi an’anaviy

tasavvurlar; to‘kin-sochinlilik, xushmanzaralilik, shovqinlilikni O‘zbekiston bozorlarida yaqqol ko‘rish mumkin.

Buning ustiga bugun barpo etilayotgan sayyohlik hududlarda joylashgan turfa mehmonxonalar har qanday mehmonning talabini qondirishi mumkin. Yagona ”qiyinchilik” didga mos keluvchi dizayn yoki komfortni tanlashda bo‘lishi mumkin. Yevropa uslubini hush ko‘ruvchilar uchun zamonaviy interyerlarga ega mexmonxonalar, aksincha sof ma’nodagi sharqona muhitni xohlovchilarga esa o‘zining naqshli eshiklari, rang–barang gilamlardan tortib sharqona ayvonlargacha ega bo‘lgan mexmonxonalar ham muhayyodir. Shu o’rinda hozirgi kunda O‘zbekistonda 350 dan ortiq mehmonhonalar sayyohlarni qabul qilib xalqaro standartlarga mos ravishda xizmatlar ko‘rsatmoqda.

Bugungi kunda O‘zbekiston faqatgina tarixiy va afsonaviy me’morchiligi bilan mashxur bo‘lib qolmasdan, aktiv sayyohlik yo‘nalishlariga ham ega. Mamlakatimizning geografik jihatdan qulay joylashganligi bu yerda zamonaviy qulaylik va yovvoyi tabiatning uyg‘unlikka kirisha olishiga inkoniyat beradi. O‘zbekiston hududida har qanday tabiat landshaftlarini; tog‘, vodiy, cho‘l, daryo va ko‘lni uchratish mumkin.

O‘zbekistonda turizm sohasi nisbatan yangi bo‘lsa-da, u rivojlanishda ko‘pgina sohalardan oldinga chiqib oldi. Xalqaro turizmni rivojlantirish uchun bizning diyor juda katta salohiyatga ega. Yigirma yil avval O‘zbekistonni hech kim istiqbolli turizm hududi sifatida bilmas edi. Mustaqillikka erishilgach davlat tomonidan turizm sohasida yangi tamoyillar ishlab chiqildi. 1992-yilning 27-iyulida O‘zbekiston Respublikasining Prezidenti farmoni bilan “O‘zbekturizm” milliy kompaniyasi tashkil topdi. “O‘zbekturizm” ning asosiy vazifasi turizm sohasida davlat siyosatini amalga oshirish va turizmni rivojlantirishning milliy modelini yaratishdan iborat. 1993-yildan buyon bizning davlatimiz “Xalqaro turizm tashkiloti” (UNWTO)ning a’zosi hisoblanadi. Afsonaviy o‘tmishi, Ipak Yo‘lining tarixiy-muhandislik merosi,

tabiatining ajoyib manzaralari, avloddan-avlodga o‘tib keluvchi mahalliy hunarmandchilik, xalqning mehmondo‘stligi va insoniy qadriyatlari bilan sayyohlarni hayratga soluvchi, mahliyo qiluvchi shu bilan birga ularni xursand etuvchi O‘zbekiston barcha burchaklaridan kishilarni o‘ziga jalb etadi va turizmni rivojlantirish yo’lida ulkan odimlarni tashlovchi mamlakatlardan biridir.

WORDLY
KNOWLEDGE